

1.9.2025

Ennallistamissuunnitelman valmistelun lainsäädäntöryhmän

2. kokous

Aika: Tiistai 01.09.2025 klo 08:30-10:00

Paikka: Aleksanterinkatu 4-10 A321 sekä Teams

Paikalla: Johanna Korpi (puheenjohtaja), Leila Suvantola, Erja Werdi, Antti Irjala, Iris Mäntylä (sihteeri) (ympäristöministeriö), Karin Cederlöf, Noora Herranen (maa- ja metsätalousministeriö), Atro Andersson (valtiovarainministeriö), Teo Kangaspunta (työ- ja elinkeinoministeriö), Mari Pihalehto (oikeusministeriö)

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 08:35. Edellisen kokouksen 19.8.2025 pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Taustamuistio ja sen työstäminen

Iris Mäntylä esitteli taustamuistion tavoitteet ja ehdotukset taustamuistion työstämiseen liittyvistä toimintatavoista.

Keskustelu

- Kokouksessa keskusteltiin taustamuistion työstämiseen liittyvistä työtavoista. Sovittiin, että työryhmän jäsen voi ladata taustamuistion Teamsista ja tarvittaessa jakaa sitä sisäisesti oman ministeriönsä keskeisille asiantuntijoille.
- Työryhmän jäsenet kokoavat ministeriönsä asiantuntijoiden kommentit ja lisäävät ne kootusti yhteiseen Teams-asiakirjaan.
- Lisäksi sovittiin, että taustamuistion tekstiin voi lisätä suoraan tekstiä tai ehdotuksia tekstimuutoksista.
- Muistio pidetään toistaiseksi sisäisenä työasiakirjana. Sovittiin, että kukin ministeriö toimittaa kommenttinsa/tekstinsä taustamuistioon työryhmän 3. kokoukseen 19.9.2025 mennessä.

3. Heikentämättömyysvelvoite

Leila Suvantola esitteli ennallistamisasetuksen heikentämättömyysvelvoitetta.

4. Havainnollistus luonnonsuojelulain tarkastelusta

Iris Mäntylä esitteli ympäristöministeriön tekemää nykylainsäädännön tarkastelua luonnonsuojelulain osalta. Eesityksen tarkoituksena oli havainnollistaa sitä, mitä taustamuistiossa tulisi tarkastella nykysäädösten osalta.

Keskustelu asialistan kohtia 3 ja 4 koskien

Luontotyyppien vastaavuus ja tietopuutteet

- Vesien ja merenhoidon osalta nostettiin esiin kysymys siitä, miten ennallistamisasetuksen mukaiset direktiiviluontotyyppit vastaavat vesien- ja merenhoidon lainsäädännössä käytettyjä vesimuodostumia.

- Lisäksi keskusteltiin ympäristöministeriön alustavasta analyysistä direktiiviluontotyyppien ja luonnonsuojelulain luontotyyppien vastaavuudesta. Direktiiviluontotyyppien ja nykyainsäädännön luontotyyppien vastaavuuden tarkastelussa tulee varmistaa riittävä luonnontieteellinen asiantuntemus. Todettiin, että yhteistyö ennallistamissuunnitelman valmistelun teemaryhmien asiantuntijoiden kanssa on keskeistä luontotyyppivastaavuuksien tarkastelussa.
- Keskustelussa todettiin, että luonnonsuojelulain tai muun nykyainsäädännön luontotyyppien vastaavuus ei automaattisesti vielä sellaisenaan takaa heikentämättömyyden toteutumista näiltä osin.
- Keskustelussa tuotiin esille direktiiviluontotyyppejä koskevat tietopuutteet ja keskusteltiin ennallistamisasetuksen velvoitteista tietopuutteita koskien.
 - Ennallistamisasetuksen 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti jäsenvaltion tulee viimeistään 2030 tietää asetuksen liitteen I mukaisten luontotyyppien tila 90 prosentilla liitteen luontotyyppien pinta-alasta. Vuoteen 2040 mennessä tila tulee tietää kaikkien liitteessä I lueteltujen luontotyyppien tila koko pinta-alalta.
 - Meriluontotyyppien osalta tietopuutteita koskevat tavoitteet ovat lievemmat. Ennallistamisasetuksen 5 artiklan 7 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava, että liitteessä II lueteltujen luontotyyppien (meriluontotyyppit) tila tiedetään vaiheittain. Liitteen II ryhmien 1–6 luontotyyppien tila tulee tietää 50 prosentilla niiden kokonaispinta-alasta vuoteen 2030 mennessä, ja 100 prosentilla pinta-alasta vuoteen 2040 mennessä. Ryhmän 7 osalta luontotyyppien tila tulee tietää 50 prosentilla luontotyyppien pinta-alasta vuoteen 2040 mennessä ja 100 prosentilla vuoteen 2050 mennessä.

Heikentämättömyysvelvoitteen tulkinta

- Keskusteltiin lyhyesti heikentämättömyysvelvoitteen sisällöstä ja tulkinnasta. Keskustelussa nostettiin esille, että heikentämättömyysvelvoitetta koskevaa asetustekstiä voidaan tulkita eri tavoin. Erilaisia näkemyksiä voi liittyä esimerkiksi siihen, kattaako velvoite kokonaisuudessaan 4 artiklan 11 kohdan vai ainoastaan kyseisen kohdan viimeisen osan.
- Todettiin, että taustamuistiossa tarkistetaan käsitteiden käyttöä, jotta se on johdonmukaista ja vastaa asetuksen käsitteistöä.

Taustamuistion työstäminen

- Todettiin, että luonnonsuojelulain tarkastelussa käytetyt kysymykset nykyainsäädännön riittävytydestä voivat toimia apuna myös muiden lakien tarkastelussa.
- Keskusteltiin taustamuistion työstämisen aikataulusta. Todettiin, että maa- ja metsätalousministeriön ja oikeusministeriön on mahdollista tuottaa omaa hallinnonalaansa koskeva nykyainsäädännön tarkastelu työryhmän kolmanteen kokoukseen 19.9 mennessä.

5. Keskustelu vaikutusten arvioinnista ja sen toteutuksesta

Iris Mäntylä esitteli kansallisen ennallistamissuunnitelman yhteydessä toteutettavaa SOVA-lain mukaista vaikutusten arviointia ja sen kytkentöjä lakityöryhmän työhön.

Keskustelu

- Todettiin, että ennallistamissuunnitelman yhteydessä toteutettavaa SOVA-prosessia sekä Luonnonvarakeskuksen teettämiä ennallistamissuunnitelmaa koskevia lisäselvityksiä tulisi hyödyntää mahdollisuuksien mukaan myös lainsäädäntöryhmän työssä. Samanaikaisesti on selvää, että mahdollisia lakimuutoksia koskevat HE:seen kirjattavat vaikutustenarvioinnit tulee tehdä lainvalmistelun vaikutustenarviointiohjeen mukaisesti.

- Keskustelussa nostettiin esille vaikutusten arvioinnin mahdolliset lisäselvitystarpeet esimerkiksi taloudellisia vaikutuksia koskien. Todettiin, että lisäselvitystarpeita tarkastellaan työn edetessä, kun työryhmällä on alustava ymmärrys heikentämättömyysveloitteen täytäntöönpanon keinoista.

6. Seuraavat asekeleet

Iris Mäntylä esitteli työsuunnitelmaan ehdotetut muutokset. Työsuunnitelmaan tehtävät muutokset päivitetään työryhmän Teams-kanavalla olevaan päivittyvään työsuunnitelmaan.

Keskustelu

- Todettiin, että työsuunnitelmaan kirjattu varakokous on hyvä pitää kalentereissa. Varakokouksen tarpeellisuus arvioidaan työryhmän kolmannessa kokouksessa sen perusteella, mitä asioita jää käsittelemättä.
- Työryhmän kokouksessa 27.10 on tarkoitus käsitellä alustavia arvioita siitä, minkälaisia lainsäädännöllisiä muutoksia heikentämättömyysveloitteen täytäntöönpano vaatisi.
- Ympäristöministeriö valmistelee lainsäädäntötyöryhmän ja teemaryhmien yhteistyötä koskevaa toimintamallia, josta keskustellaan 12.9. teemaryhmien puheenjohtajien kanssa käytävässä kokouksessa. Todettiin, että lainsäädäntöryhmän ja teemaryhmien yhteistyötä tarkennetaan 12.9 järjestettävän kokouksen jälkeen.
- Lisäksi todettiin, että ympäristöministeriöllä ja valtiovarainministeriöllä on käynnissä selvitys verotuksellisista keinoista.

7. Seuraava kokous

- Seuraava kokous pidetään perjantaina 19.9.2025 klo 13:30-15:00.
- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9:55.